

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.001.04.2018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Gmina Miejska Przemyśl – Urząd Miejski w Przemyślu.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Robert Jan Choma - Prezydent Miasta Przemyśla, od 1 grudnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 3 - 4)
Podstawa prawna	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli –Delegatura w Rzeszowie.
Kontroler	Stanisław Tobolewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/18/2018 z dnia 8.01.2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1 - 2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli, było dokonanie oceny – pod względem legalności, gospodarności i rzetelności – wykorzystania dotacji przez Gminę Miejską Przemyśl (Gminę), otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, tj. na wsparcie rodzin w ramach Programu *Rodzina 500 plus*² oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego³.

Ocenie podlegały w szczególności:

- planowanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań;
- prawidłowość wykorzystania i rozliczenia przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań, w tym:
 - nadzór, sprawowany przez Gminę w trybie art. 247 ust. 2 ustawy o finansach publicznych⁴ (dalej ufp) nad wykonaniem planu finansowego jednostki organizacyjnej Gminy – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu (MOPS) – realizującym zadania, finansowane środkami badanych dotacji.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne:

- analiza sposobu planowania i prawidłowości określania wielkości środków dotacji na badane zadania zlecone;

¹ Dz. U. z 2017 r., poz.524.

² Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851).

³ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r. poz. 489, ze zm.).

⁴ Dz.U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.

- kontrola prawidłowości zmian w budżecie Gminy, dokonywanych w odniesieniu do zadań zleconych z zakresu administracji państwowej objętych kontrolą,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia dotacji na realizację Programu *Rodzina 500 plus* oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w tym:
- szczegółowa kontrola wybranych zapisów i dokumentów księgowych w zakresie przekazywania transz badanych dotacji do MOPS,
- analiza prawidłowości sporządzenia sprawozdań Rb 50 za IV kwartał 2017 r.;
- analiza stosowanych przez Gminę instrumentów nadzoru nad wykonaniem planu finansowego przez MOPS w zakresie realizacji Programu „*Rodzina 500 plus*” oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Gmina jest miastem na prawach powiatu, realizującą zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, określone ustawami. Zadania związane z realizacją Programu „*Rodzina 500 plus*” oraz wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego, realizowała jednostka organizacyjna Gminy – MOPS.

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵ wykorzystanie dotacji przez Gminę Przemyśl, otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, tj. na wsparcie rodzin w ramach Programu *Rodzina 500 plus* oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych we wszystkich obszarach, wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli, nie wykryto nieprawidłowości.

V. Wyniki kontroli.

I. Dane ogólne.

Gmina w 2017 r. otrzymała od Wojewody Podkarpackiego (Wojewody) dotacje w łącznej kwocie 96.382,4 tys. zł, z czego wykorzystła 96.136,8 tys. zł, tj. 99,7 %. W ramach tych kwot, Wojewoda przekazała środki dotacji na świadczenia rodzinne z przeznaczeniem na realizację programu „*Rodzina 500 plus*” (dział 855 rozdział 85501 § 2060) - w wysokości 33.988,3 tys. zł oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego (dział 855 rozdział 85502 § 2010) – w wysokości 25.520 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 14 – 22, 34 - 320)

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

2. Planowanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zakresu administracji rządowej (wsparcie rodzin w ramach Programu *Rodzina 500 plus* oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego).

Zgłaszane przez Gminę w 2016 r. środki na dotacje w 2017 r. Wojewoda Podkarpacki ujęła w decyzjach dotyczących projektu budżetu na 2017 r. w wysokościach i w kwotach wystarczających do sfinansowania tych zadań przez Gminę.

(dowód: akta kontroli str. 14 – 22, 34 - 320)

Gmina, za pośrednictwem MOPS, dokonywała szacowania wielkości środków finansowych niezbędnych do realizacji w 2017 r. zadań z zakresu świadczeń wychowawczych „Rodzina 500+” oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Szacowania potrzeb dokonano na podstawie wysokości planowanych na dany miesiąc wypłat, dodatkowo powiększonych o prognozy, wynikające ze złożonych i oczekujących na rozpatrzenie wniosków, oraz także o ewentualne wpływy decyzji przekazanych do realizacji przez Marszałka Województwa Podkarpackiego. Zapotrzebowania na dotację MOPS wysyłał pocztą elektroniczną do Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie (PUW), do 25 dnia każdego miesiąca poprzedzającego realizację świadczeń.

MOPS dokonywał szacunków wielkości środków niezbędnych do wypłaty świadczeń wychowawczych „Rodzina 500+” jak i świadczeń z funduszu alimentacyjnego poprzez przekazywane sprawozdania (zapotrzebowania) do PUW za pośrednictwem „Centralnej Aplikacji Statystycznej” (CAS). Informacje takie przekazywano w następujących terminach:

- Potrzeby na 2017 r. w zakresie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna wraz z kosztami obsługi – 17.01.2017 r.;
- Przewidywane wykonanie: lipiec 2017 r. (świadczenia rodzinne) -14.07.2017 r.;
- Świadczenia wychowawcze - przewidywane wykonanie: lipiec 2017 r. – 26.07.2017 r.;
- Potrzeby na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci: przewidywane wykonanie: listopad – grudzień 2017 r. – 3.11.2017 r.
- Przewidywane wykonanie w rozdz. 85502 za okres I-XII 2017 r. – 3.11.2017 r.
- Potrzeby na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci: przewidywane wykonanie w okresie XI – XII 2017 r. – 21.11.2017 r.

Gmina otrzymała informacje, o wielkości kwot dotacji na realizację opisywanych zadań, w terminach wynikających z art. 143 i 148 ufp⁶. W planowanej kwocie dotacji zostały uwzględnione, objęte kontrolą, zadania realizowane przez Gminę.

(dowód: akta kontroli str. 321 - 326)

W 2017 r. Gmina wystąpiła do Wojewody z 3 wnioskami o dotację na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w sprzęt, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o *szczególnych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej*⁷. Dwa z nich skierowała we wrześniu – na kwotę 106.469 zł, a jeden w listopadzie – na kwotę 5.456 zł.

⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz.2077 j.t.)

⁷ Dz.U. poz. 1774.

Wojewoda – decyzjami z października i grudnia – przekazała (w dziale 801, rozdz: 80120, 80130 oraz 80134) łącznie 85.830 zł, zaś Gmina wykorzystała 84.996,92 zł. Zadania, na które ta dotacja została przyznana, zostały zrealizowane i rozliczone – 7 szkół średnich wyposażyło swoje gabinety profilaktyki zdrowotnej. Niewykorzystana część dotacji została w terminie zwrócona na konto PUW.

(dowód: akta kontroli str. 327 – 350, 405 - 417)

3. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji z budżetu państwa na realizację zadań.

Gmina, w roku 2017, otrzymywała z PUW środki na zadania w ramach Programu „Rodzina 500 plus” oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwotach zapotrzebowanych przez MOPS i w terminach umożliwiających ich terminową realizację.

(dowód: akta kontroli str. 321 – 326, 362 - 402)

W trakcie roku nie występowało o zwiększenie kwot dotacji; nie wystąpiły przypadki otrzymania z PUW środków dotacji po terminie, a także nie wystąpił przypadek informowania Wojewody Podkarpackiego o konieczności zablokowania środków dotacji.

W 2017 r. nie wystąpiły przypadki dochodzenia przez Gminę, w postępowaniu sądowym, należnych dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych.

W trakcie 2017 r. nie wystąpiły przypadki nierytmicznego i nieproporcjonalnego otrzymywania środków dotacji lub też otrzymywania znacznych kwot dotacji (wyższych niż 1/12 planu po zmianach) głównie w ostatnim kwartale lub ostatnim miesiącu roku budżetowego. Urząd Miejski w Przemyślu (Urząd) nie posiadał ustalonego harmonogramu wpływu poszczególnych transz dotacji. O wielkości kwoty transzy dotacji, jak też o terminie jej przekazania do Urzędu, decydował każdorazowo PUW.

(dowód: akta kontroli str. 321 - 326)

Urząd przekazywał środki dotacji jednostce realizującej zadania z nich finansowane (MOPS) na bieżąco. Na zadania w ramach Programu „Rodzina 500 plus” najczęściej odbywało się to w tym samym dniu, w którym transza dotacji wpłynęła do Urzędu, lub w dniu następnym (88% przelewów), podobnie jak na świadczenia z funduszu alimentacyjnego (93%).

(dowód: akta kontroli str. 362 - 402)

MOPS, otrzymujący opisywane dotacje, nie kierował do Urzędu Miasta pism o dodatkowe środki i nie monitował o przyspieszenie ich przekazywania, gdyż nie było takiej potrzeby.

MOPS prawidłowo ustalał koszty obsługi świadczenia wychowawczego

realizowanego w ramach programu „Rodzina 500+”. Koszty te, zgodnie z art. 29 ust. 3 i 4 cyt. ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, wynosiły 1,5% otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze.

Kwota kosztów obsługi świadczenia była liczona od kwoty dotacji otrzymanej na świadczenia wychowawcze.

Objęte badaniem dotacje na realizację zadań zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem (zadania zostały w pełni i prawidłowo zrealizowane), prawidłowo zaksięgowane oraz terminowo rozliczone.

(dowód: akta kontroli str. 34 – 48, 321 – 326, 336 – 350)

Gmina w ramach dotacji na świadczenia rodzinne z przeznaczeniem na realizację programu „Rodzina 500+” objęła pomocą – na koniec 2017 r. – wszystkie 3382 rodziny, uprawnione do takiej pomocy. Na zadanie to wykorzystano środki w kwocie 33.986,8 tys. zł, co stanowiło 99,9% otrzymanej dotacji.

Środkami dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w 2017 r. pomocą zostały objęte wszystkie 4333 rodziny, uprawnione do tej formy pomocy. Na zadanie to wykorzystano kwotę 25.501 tys. zł, co stanowiło 99,9 % otrzymanej dotacji.

Niewykorzystane kwoty dotacji na realizację opisanych wyżej zadań zwrócono w pełnej kwocie i w terminie (w dniach: 12 oraz 29 grudnia 2017 r.) na konto PUW.

(dowód: akta kontroli str. 34 - 48)

Kwoty badanych dotacji zostały przez Urząd Miasta wykazane w sprawozdaniu za IV kwartał 2017 r. Rb 50 we właściwych wartościach.

(dowód: akta kontroli str. 363 – 386, 388 – 402, 405 - 417)

Gmina Przemyśl prowadziła analizy kwot wydatkowanych i osiągniętych efektów rzeczowych, w trakcie przygotowywania danych do sporządzenia comiesięcznych informacji oraz sprawozdań kwartalnych. Analizy te wykazały pełną realizację zadań w zakresie programu „Rodzina 500 plus” oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także służyły do prawidłowego planowania niezbędnych do realizacji zadań – oraz kwot dotacji – w poszczególnych miesiącach oraz na rok następny. Dokonywano też sprawdzenia poprawności księgowania i prawidłowości wysokości wydatkowanych środków poprzez analizę wydatków z zestawieniami, pochodzącymi z programu „Sygnity”, służącego, między innymi, do obsługi ww. świadczeń. Na podstawie comiesięcznych informacji o wielkości wykorzystanych środków (rozliczeń dotacji) na ww. świadczenia oraz kosztów obsługi, a także na podstawie miesięcznych sprawozdań rzeczowo – finansowych, Urząd na bieżąco śledził prawidłowość działań MOPS, związanych z wypłatą ww. świadczeń. W oparciu o te analizy, informacje i sprawozdania, sporządzane przez MOPS stwierdzono, że w 2017 r. nie wystąpiło ograniczenie efektywności wydatkowania środków, zaspokojono wszystkie potrzeby, nie przekroczono limitu 1,5% kosztów obsługi programu „Rodzina 500 plus”.

(dowód: akta kontroli str. 321 - 326)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie badanych dotacji, otrzymanych z budżetu państwa w 2017 r. przez kontrolowaną jednostkę.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie.

Rzeszów, dnia lutego 2018 r.

Kontroler
Stanisław Tobolewski
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
podpis

.....
podpis